

№20 Т. Бердияров атындағы жалпы орта мектебінің
2023-2024 оқу жылындағы
Педагог-психологтардың атқарған жұмыстарының мәліметі.

Мақсаты: Оқушылардың жеке және жас ерекшеліктерін, тұлғааралығын өзара әрекет ерекшеліктерін зерттеу. Оқушылардың психикалық және тұлғалық дамуындағы ауытқуларды болдырмау, жалпы оқу дағдысымен біліктілікті дамыту. Педагогикалық үрдістердегі қатысушыларға мәселелерді шешуге көмектесу, психологиялық мәдениетін көтеру.

Психологиялық қызметтің міндеті:

- Өмірге икемді, алдағы атқаратын істерді толық сезе білетін, өмірге көзқарасы қажетті дәреже таныта алатын тұлғаны тәрбиелеу;
- Әрбір оқушыға мақсатты айқын мәдени - өнімдік тұлға болуға әсер ету;
- Әрбір оқушының өз мінез- құлқының мүмкіндіктерін ашуға көмектесу;
- Ұжымда жағымды психологиялық хал- ахуалдың болуына әсер ету;
- Жекелеген ауытқушылықтардың алдын –алу;
- Бәсекеге қабілетті маман даярлауға психологиялық әсер ету.

№20 Т. Бердияров атындағы жалпы орта мектептің психологиялық қызметтің негізгі бағыттары

Психологиялық зерртеу

Мақсаты: Тұлғаның жеке және жас ерекшеліктерін, сондай-ақ тұлға аралық өзара әрекет ерекшеліктерін зерттеу, жан-жақты толық мүмкіндіктерін ашу.

Психологиялық алдын-алу

Мақсаты: Тұлғаның психикалық және тұлғалық дамуында кездесетін сәтсіздіктерге ескерту жасау, алдын алу шараларын ұйымдастыру.

Психологиялық түзету, дамыту

Мақсаты: Тұлғаның психикалық және тұлғалық дамуындағы кездескен келеңсіздіктерді теңестіру, түзету жұмыстары, жалпы оқу дағдысы мен біліктілік деңгейін арттыру.

Психологиялық кеңес беру

Мақсаты: Педагогикалық үрдіске қатынасушылардың барлығына дамыту, оқыту, тәрбиелеу мәселелері бойынша кеңестер беру.

Психологиялық азарту

Мақсаты: Педагогикалық үрдіске қатынасушылардың психологиялық мәдениетін көтеріп, психологиялық білімге жұмылдыру шаралар ұйымдастыру.

Жыл бойы психодиагностикалық жұмыстар нақты бір стандарттарға байланысты өткізіледі.

Диагностикалық жұмыстар келесі бағыттар бойынша жүзеге асырылды:

МАД топтары танымдық ойындар. Керн Йраск тесті.

Танымдық қабілетін, сенсорлы моторикасын дамытатын ойындар.

-1 сыныптар оқушыларының мектепке дайындағын анықтау.

Керн Йраск тесті

2 сыныптар Бейімделуін анықтау сауалнамасы алынып, анықталды.

«Социометрия» тесті

- 3 сыныптар

3 сыныптардың ойлау қабілетін анықтау әдістемесі.

- 4 сыныптар

Сауалнама. «Мазасыздық шкаласы» әдістемесі.

Мақсаты: оқушы бойындағы мазасыздықтың басым түрін анықтау.

Психологиялық бағыттар бойынша МАД топтарына балаларды мектепке бейімдеу мақсатында «Танысу», «Ертегілер еліне саяхат», «Жаңа ертегі», «Кім жылдам» ойын жаттығу тренингтер жүргізілді. 1 сыныптар бойынша мектепке оқуға құштарлығын арттыру мақсатында «Зандылықты тап», «Ұқсастықты тауып сыз», «Сандарды тап» тест сауалнамалары алынды. «Өрмекші торы», «Ыстық орындық» ойын жаттығулары жүргізілді. 3 – сыныптар бойынша сабаққа зейінділікті арттыруға арналған жаттығулар «Сезімдік әлемін», «Еркін бала» тренинг жаттығулар жүргізілді. 3 - 4 сынып оқушыларына танымдық қабілетті арттыратын тесттер, тренинг ойын жаттығулар, социометриялық әдістемелері алынды. 3 – сыныптармен «Мюнстенберг», 4 – сыныптармен «Субтесттер» алынды. 3 – 4 сынып оқушыларына «Бақытты балалық шақ», «Менің отбасым» «Менің арманым» тақырыптарында эсселер алынды.

Бастауыш сынып оқушылары арасындағы аутоагрессияның, аутодеструктивті мінез құлықтың алдын алу мақсатында «Әлімжеттік тап болсаң өзінді қалай ұстауың керек?», «Интернеттің пайдасымен зияны», «Зиянды әдет, қоғамдық дерт», «Телефонға тәуелділік» тақырыптарында видео роликтер көрсетіліп түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

5-11 сынып арасында аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу мақсатында «Бестерек» жобасының кабинеттік және далалық талдауы жасалды, оқушылар арасында эссе, сауалнама, проективті «Үй, адам, ағаш», әдістемесі алынды, талданып сарапталды. Сынып аралық тәуекел тобына алынған оқушылар анықталып есепке алынды және жеке жоспар жасалынды. Оны психологтың жеке тізіміне алып, онымен жеке сұқбаттасу, кеңес беру, т.б жұмыстар жүргізілді.

Психологиялық зерттеу:

- 5 сыныптар

Жасөспірімнің психикалық саулығын бағалау әдістемесі: НВС- 10 тесті.

Сурет әдістемесі «Үй адам ағаш».

Оқушының саулығын бағалау шкалалары ЭССЕ: «Өзінді мақта»

- 6 сыныптар

Жасөспірімнің психикалық саулығын бағалау әдістемесі: НВС- 10 тесті.

Сурет әдістемесі «Үй, адам, ағаш».

Оқушының саулығын бағалау шкалалары ЭССЕ: «Менің армандарым»

- 7 сыныптар

Жасөспірімнің психикалық саулығын бағалау әдістемесі: DASS шкаласы.

Сурет әдістемесі «Үй адам ағаш».

Оқушының саулығын бағалау шкалалары ЭССЕ: «Менің өмірім»

- 8 сыныптар

Жасөспірімнің психикалық саулығын бағалау әдістемесі: DASS шкаласы.

Сурет әдістемесі «Үй адам ағаш».

Оқушының саулығын бағалау шкалалары ЭССЕ: «Менің айтылмаған сырларым»

9 сыныптар

Жасөспірімнің психикалық саулығын бағалау әдістемесі: DASS шкаласы.

Сурет әдістемесі «Үй адам ағаш».

Оқушының саулығын бағалау шкалалары ЭССЕ: «Мен өзгерткім келеді»

10 сыныптар

Жасөспірімнің психикалық саулығын бағалау әдістемесі: DASS шкаласы.

Сурет әдістемесі «Үй адам ағаш».

Оқушының саулығын бағалау шкалалары ЭССЕ: «Мен таңдаған өмір»

- 11 сыныптар

Жасөспірімнің психикалық саулығын бағалау әдістемесі: DASS шкаласы.

Сурет әдістемесі «Үй адам ағаш».

Оқушының саулығын бағалау шкалалары ЭССЕ: «Болашаққа хат»

Мамандыққа байланысты сауалнамалар алынды, сарапталды. Тренинг сабақтар өтілді.

Жоғары буын 10-11 сыныптардағы кейбір оқушыларға мамандыққа байланысты, таңдау пәндеріне байланысты кеңестер, берілді, тренингтер өтілді.

5-11 сынып арасында зерттеу нәтижесіне сүйене отырып тәуекел тобына 89 оқушы тіркелді. Тәуекел тобына тіркелген 102-оқушының, 95- оқушы жасыл деңгейде, 3- оқушы сары деңгейде, 4- оқушы қызыл деңгейге тіркелді.

5-7 сынып оқушылары арасында жылдық жоспарға сәйкес эсселер алынды. Эссе қорытындысына анықталғаны оқушылар мен ата аналар арасында сыйластықтың бар екені, отбасындағы бір –біріне деген құрметтің түзу жолға қойылғандығы анықталды.

8 – 11 сынып арасында жылдық жоспарға сәйкес эсселер алынды.

Аутодеструктивті мінез-құлықты оқушыларды болдырмау мақсатында ата аналармен жұмыстар төмендегідей атқарылды. «Сіз балаңыздың досын

танысыз ба?», «Зорлық зомбылықсыз балалық шақ», тақырыбында ата-аналарға пікір талас ұйымдастырылды.

Ата - аналардың барлық ойлары тыңдалып, ата анамен бала арасындағы түсініспеушіліктің ортадағы тығыз байланыстың болмауынан, көп көңіл бөлмеуден болатыны туралы ортаға ой тасталды.

Ертежүктілікке байланысты қыздарға дөңгелек үстел ұйымдастырылды.

«Ұл бала мен қыз бала сыйластығы» тақырыбында тренинг өткізілді.

5 –сынып оқушыларының ата аналарынан «жақсы тәрбиеші, үлгілі ата ана бола аласыз ба?» тақырыбында сауалнама алынып, сарапталды. Нәтижесінде: ата аналар баласымен қарым-қатынасты одан ары нығайту керек екендігі анықталды. Достарын білуге ,сол дастарының немен айналысатын бақылауда ұстау қажеттігі байқалды.

5-7 сынып оқушылары арасында «Менің отбасым- сыйластық орнаған орта» тақырыбында эссе алынды. Эссе қорытындысына анықталғаны оқушылар мен ата аналар арасында сыйластықтың бар екені, отбасындағы бір – біріне деген құрметтің түзу жолға қойылғандығы анықталды.

8-сынып оқушыларына «Зорлық-зомбылыққа жол жоқ!» тақырынды ауқымды дебат өткізілді. Оқушылар арасындағы келеңсіз оқиғаларды болдырмау, алдын алау мақсатында. Оқушылардың тұшымды ой пікірі тыңдалды.

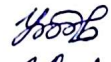
Қыркүйек және мамыр айлары аралығында жүргізілген жұмыстар. Қыркүйек, қазан айларында 11 сынып оқушыларымен психологиялық саулығын сақтау мақсатында түзету – дамыту жұмыстары жүргізілді. ҰБТ – дан төмен көрсеткіш көрсетіп жатқан оқушылармен психологиялық кеңес беру, жеке сұқбат , жұмыстары жүргізілді.

11 сынып оқушыларының ата – аналарымен ҰБТ ға байланысты жиналыс өткізілді. Жиналыста ҰБТ нәтижелері таныстырылып, ата – аналарға түсіндірме жұмыстары жүргізілді. ҰБТ тапсыратын оқушылардың ата – аналарына психологиялық қолдау көрсетілді.

ҰБТ алдындағы мазасыздану, қобалжуды, үрейді алдын алу мақсатында «Кедергіні жеңу», «Тез ауысулар» «Менің көңіл күйім қандай?», «Өзіңді бақылай аласыңба», «Ақиқат орындығы» жаттығулары жүргізілді.

Желтоқсан айында «Жандүние әлеміне саяхат» тақырыбында психологиялық апталық болып өтті. «Ол әлем- психология әлемі жан туралы ғылым» тақырыбында 7 – 11 сынып оқушылары арасында байқау болып өтті. «Психология ашылмаған әлем» - тақырыбында суреттер байқауы 5 – 11 сынып оқушылары аралығында болып өтті. Ұстаздарға «**Көңілі көтеріңкі ұстаздың, еңбегіде жемісті**», тақырыбын тренинг ойын жаттығулар жүргізілді. Ата – аналармен «**Ата – ана бала тәрбиесінің айнасы**» тақырыбында тренинг ойын жаттығулар, психологиялық ағарту жұмыстары жүргізілді. 5 – 11 сынып оқушылар арасында «Мейрімді болса жүрек , орындар тілек» тақырыбында түрлі ойын жаттығулар жүргізілді.

Қорытынды: Жалпы өткізілген тренингтер мен тесттер мақсатына жетті. Барлық оқушылар белсене қатысып, қызығушылық танытты. Әр бір түзету дамыту жұмыстарына жеке кеңес, топтық жұмыс, психологиялық ағарту жұмыстарынан оқушылар өзіне оң нәтиже алды деп есептейміз. Білім мен тәрбие алу барысында танымдық қабілеттерінің артуына оң әсерін тигізді.

Мектеп психологтары: Ж. Ильясова
 А.Айботаева